

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/365/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244839
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1111244839.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobcu: E. O.Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, Bratislava, zast. FUTEJ & Partners, s.r.o., Radlinského 2, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Národnou bankou Slovenska, Imricha Karvaša 1, Bratislava, IČO: 30 844 789, o náhradu škody vo výške 21.264,74 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 2. júna 2015 č.k. 14C 209/2011-265 a proti uzneseniu tohto súdu zo dňa 23. novembra 2015 č.k. 14C 209/2011-291 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o zamietnutí žaloby vo veci samej zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 14C 209/2011-291 zo dňa 23.11.2015 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a zamietol aj žalobu žalobcu, ktorou sa od žalovaného domáhal zaplatenia sumy 21.264,74 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby vo veci samej odôvodnil právne čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, ust. § 1, § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a vecne tým, že nebola splnená ani jedna zákonná podmienka vyplývajúca z ust. § 3 ods. 1 písm. d) a § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. pre vyodenie zodpovednosti za škodu žalobcu voči štátu. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a v konaní úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, nakoľko ju návrhom nežiadal.

2. Súd prvej inštancie po ustálení skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, zamietol žalobu predovšetkým z dôvodu, že žalobca nepreukázal jednu z troch podmienok vzniku zodpovednosti za škodu a to nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“), ako i z dôvodu, že bola podaná predčasne, keďže nárok na náhradu škody môže byť voči štátu úspešne uplatnený len vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Vychádzal z toho, že žalobca bol v konaní povinný preukázať všetky tri podmienky vzniku zodpovednosti štátu za vznik škody, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone dohľadu nad PDSI (Družstvom), ktorého bol žalobca členom, a ktoré musia byť splnené kumulatívne bez ohľadu na zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na konštatovaní, že NBS dohľad nad

družstvom nezanedbala, nakoľko družstvo bolo dohliadaným subjektom len v obmedzenom rozsahu (dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt). V súlade s § 125 až § 128 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách Úrad pre finančný trh schválil družstvu Prospekt investície, pričom posudzoval len jeho úplnosť, či obsahuje všetky údaje a vzájomný súlad predložených údajov a ich zrozumiteľnosť. Za pravdivosť údajov v Prospekte investície zodpovedali príslušné orgány Družstva. Poukázal na to, že nebolo v právomoci NBS schvaľovať zmluvu o riadení (alebo správe) portfólia. Prospekt investície mal podľa zákona obsahovať len zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyť výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje. NBS nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou družstva, pretože v takom prípade by došlo k prekročeniu jej kompetencií. NBS bola až od 01.06.2010 oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt, teda Družstvo, dodržiava schválený prospekt investície. Dodal, že štát (Slovenská republika) nemôže priamo zasahovať do vlastnej činnosti družstva a jeho majetkovoprávných vzťahov, v ktorých má družstvo autonómne postavenie; vnútorné vzťahy družstva sa spravovali v danom čase jeho stanovami a ustanoveniami Obchodného zákonníka. Mal za to, že žalobca ako člen družstva

(t.j. podnikateľského subjektu) neinvestoval predmetné peňažné prostriedky do subjektu, na činnosť ktorého nemal žiaden vplyv, ale naopak dôvodil, že členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva v jeho orgánoch v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a stanov PDSI. Žalobca v konaní nepreukázal, že počas členstva v Družstve realizoval svoje oprávnenia vyplývajúce mu z členstva tak, že by aktívne zasiahol do činnosti družstva za účelom odvrátenia hrozacej škody pri zistení nedostatkov v činnosti štatutárnych zástupcov družstva. Mal tiež za to, že žaloba bola podaná predčasne, nakoľko na majetok Družstva bol vyhlásený konkurz, a žalobca si do konkurzu svoju pohľadávku prihlásil, a preto mu škoda ešte nevznikla, pričom nárok na náhradu škody môže byť voči štátu úspešne uplatnený len vtedy, ak poškodený nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je povinný plniť. Predčasnosť žaloby videl tiež v tom, že žalobca ako bývalý člen Družstva, ktorý sa stal v dôsledku nevyplatených finančných prostriedkov Družstvom veriteľom družstva, si môže svoje nároky na náhradu škody uplatniť podľa ust. § 243a

ods.4 Obch. zák. za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie podľa ustanovenia § 244 Obch. zák.. V tejto súvislosti poukázal na to, že Obchodný zákonník v § 251 ods. 2, § 243a ods. 4 a § 244 ods. 8 explicitne zakotvuje, že každý člen družstva je oprávnený v mene družstva podať žalobu o náhradu škody proti členovi predstavenstva z titulu jeho zodpovednosti voči družstvu za ním spôsobenú škodu, že každý veriteľ družstva môže vo svojom mene a na vlastný účet uplatniť nároky družstva na náhradu škody proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie, ak veriteľ družstva nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku družstva, a taktiež, že ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky veriteľov družstva proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty družstva voči členom predstavenstva družstva, ktorí ak porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie sú zodpovední spoločne a nerozdielne za škodu, ktorú tým družstvu spôsobili. Vyhodnotil, že existencia pohľadávky žalobcu na náhradu škody voči vyššie uvedeným subjektom Družstva vylučuje možnosť, aby sa žalobca domáhal náhrady škody voči štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z..

V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie zamietol aj návrh žalobcu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie konštatujúc, že rozhodnutie Súdného dvora EÚ o žalobcom položených otázkach nie je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnému žalovanému nepriznal z dôvodu, že si náhradu trov konania neuplatnil.

3. Proti rozsudku v časti zamietnutia žaloby vo veci samej podal žalobca včas odvolanie, a žiadal rozsudok v napadnutej časti zmeniť, a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť mu náhradu škody v žalovanej výške, alternatívne rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a súdu prvej inštancie vytkol neúplné zistenie skutkového stavu veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadnil, že NBS nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov

práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t.j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedol, že vychádzal z garancie NBS ako orgánu dohľadu, a spoliehal sa, že nedôjde ku škode na jeho úkor. Argument NBS, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou PDSI ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách, ale nie dohľad nad jeho celkovou činnosťou, posúdil ako úplne irelevantný, pretože nemohol o takto zúženom dohľade orgánu dohľadu vedieť. Ďalej uviedol, že NBS rozhodnutím zo dňa 30.05.2011 č. ODT-10890-4/2010 (právoplatným dňa 18.07.2011) zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že NBS ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31.12.2006, kedy došlo v sídle NBS dňa 27.08.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva PDSI za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti. Poukázal na to, že údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009, a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti družstva, boli neaktuálne už k 31.12.2006. Na uvedenom základe mal za to, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1

písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách od 31.12.2006, avšak NBS voči nemu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy mu zakázala činnosť. Uviedol, že podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je, aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože zákon č. 514/2003 Z.z. nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z (osobitných) predpokladov tejto zodpovednosti.

Záverom namietol, že zo zápisníc o pojednávaní pred súdom prvej inštancie vyplýva, že ním vyžiadané listinné dôkazy, resp. predložené sporovými stranami, neboli riadne vykonané spôsobom ustanoveným v § 129 ods. 1 O.s.p., keď v zápisniciach nie je uvedené, že boli prečítané určité presne označené listiny alebo ich označené časti. Mal potom za to, že skutkové zistenia vyvedené z takto nesprávne vykonaných, resp. nevykonaných dôkazov nemohli byť pre súd prvej inštancie podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku. V tejto súvislosti poukázal aj na závery uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 11/2010, zo dňa 31.01.2012, v zmysle ktorých, pokiaľ súd založí svoje právne závery na takýchto zisteniach, konanie pred ním sa považuje za postihnuté tzv. inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

4. Žalovaný žiadal vo vyjadrení k odvolaniu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne a právne správny potvrdiť.

5. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

6. Podľa ust. § 470 ods. 1 a 2 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

7. V zmysle prechodného ustanovenia § 470 C.s.p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a s prihliadnutím na skutočnosť, že žaloba žalobcu, o ktorej bolo napadnutým rozsudkom rozhodnuté, samotný napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, jeho poučenie o odvolaní, ako i odvolanie žalobcu, spadajú pod režim procesných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016, posudzoval odvolací súd odvolanie žalobcu, napadnutý rozsudok, a konanie, ktoré mu predchádzalo, podľa v tom čase účinných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Dospel k záveru, že žalobca podal v konaní pred súdom prvej inštancie žalobu, o ktorej súd prvej inštancie rozhodol napadnutým rozsudkom, proti ktorému je odvolanie prípustné, a žalobca podal odvolanie v zákonnej lehote. Na posudzovanú

vec a konanie pred súdom prvej inštancie sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016, pričom vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu odvolací súd preskúmal, či je napadnuté rozhodnutie v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p., a či konanie, na základe ktorého bolo vydané, spĺňa zákonné procesné predpoklady ustanovené Občianskym súdnym poriadkom.

8. Predmetom odvolacieho konania je nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom, uplatnenom ako nárok na náhradu škody, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska. Súd prvej inštancie žalobu zamietol, keď z vykonaného dokazovania prevažne listinnými dôkazmi dospel k právnomu záveru, že žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup banky, a že jeho žaloba je predčasná. Z obsahu napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že súd prvej inštancie pri ustálení skutkového stavu vychádzal z výsluchov sporových strán (resp. ich zástupcov) a z listinných dôkazov, keď v odôvodnení rozsudku uviedol, čo z týchto listinných dôkazov zistil, a ako svoje zistenia vyhodnotil, na čo zaujal právny názor a závery, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby. Vzhľadom na vyššie uvedené posudzoval odvolací súd konanie pred súdom prvej inštancie podľa v tom čase platných a účinných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Na posudzovanú vec sa vzťahujú nasledujúce ustanovenia.

Podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. sú účastníci povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p., súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p., dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

Podľa ust. § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

9. Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že skutkové zistenia, teda ustálenie skutkového stavu, je v občianskom súdnom konaní výsledkom vykonávania dôkazov (§ 122) a ich hodnotenia (§ 132). Z uvedeného a contrario vyplýva záver, že skutkové zistenia môže urobiť iba ten súd, ktorý dôkaz vykoná. Dôkazné konanie preto obsahuje vykonanie dôkazov, ich hodnotenie, a ústi do zistenia skutkového stavu. Hodnotenie dôkazov bez ich vykonania súdom zakladá porušenie práva na spravodlivý proces. Samotné vykonávanie dôkazov je ovládané zásadou priamosti, čo znamená, že súd vykonáva dokazovanie, okrem výnimiek uvedených v zákone, na pojednávaní za prítomnosti sporových strán. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v rámci ktorého súd zisťuje skutočnosti potrebné pre rozhodnutie veci, a preto musí dodržať zákonom stanovený postup pre vykonávanie jednotlivých dôkazov. Listinný dôkaz sa vykoná tak, že listinu alebo jej časť súd prečíta alebo oboznámi jej obsah. Oboznámenie obsahu listiny sa uskutočňuje v prípade, ak by obsiahlosť údajov zachytených v listine vyžadovalo neprimerane dlhý čas na vykonanie dôkazu prečítaním listiny. Spôsob vykonania dôkazu listinou musí vyplývať zo zápisnice o pojednávaní.

Konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., o ktoré ide aj v prejednávanej veci, je konaním sporovým, v ktorom platí prejednávací zásada. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca pripojil k žalobe a v priebehu ďalšieho konania niekoľko listinných dôkazov, ktoré navrhol v konaní vykonať na preukázanie svojich tvrdení, a žalovaný tiež založil do súdneho spisu listinné dôkazy, ktoré žiadal vykonať na svoju obranu. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 02.06.2015 však nevyplýva vykonanie dokazovania predmetnými listinami v súlade s ustanovením § 129 ods. 1 O.s.p. tak, že by súd prvej inštancie na

pojednávaniu listinu alebo jej časť prečítal alebo oznámil jej obsah. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku síce konštatoval, že vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov založených v spise, ktorých obsah v rozsudku jednotlivo cituje, toto konštatovanie však vychádzajúc z obsahu spisu nemá oporu v skutočnom stave veci. Pred súdom prvej inštancie došlo k prejednávaniu veci samej iba na pojednávaní dňa 02.06.2015, pričom zápisnica o pojednávaní, v ktorej mal byť okrem iných v zmysle § 40 ods. 1 O.s.p. opísaný aj samotný priebeh dokazovania, neobsahuje ani zmienku o vykonaní nejakého listinného dôkazu. Je potom namieste konštatovať, že listinné dôkazy, predložené sporovými stranami, na ktorých hodnotení založil súd prvej inštancie svoje skutkové zistenia, neboli vykonané prečítaním, resp. oboznámením ich obsahu.

10. Vzhľadom na tieto zistenia z predloženého spisu dospel odvolací súd k záveru, že skutkové závery v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nemajú oporu v dokazovaní vykonanom v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. V tejto súvislosti považuje za potrebné opätovne zdôrazniť, že hodnotiť možno len dôkazy, ktoré boli pred súdom vykonané. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie nepostupoval podľa vyššie uvedených v tom čase účinných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, závažným spôsobom pochybil v dôkaznom procese, a ním vykonané dôkazy (len výsluchom účastníkov resp. ich zástupcov) pre túto vadu konania nemohli byť dostatočným podkladom pre hodnotenie dôkazov (§ 132 O.s.p.) ani pre rozhodnutie vo veci samej (§ 153 ods. 1 O.s.p.). Odvolacia námietka žalobcu, že v danej veci neboli listinné dôkazy riadne vykonané spôsobom ustanoveným v § 129 ods. 1 O.s.p., je preto dôvodná. Súd prvej inštancie zaťažil konanie takými vadami, ktoré nebolo možné v odvolacom konaní odstrániť.

11. Zásadu spravodlivého súdneho procesu treba vykladať tak, že v konaní pred súdom musí byť daná strane sporu okrem iného, aj možnosť navrhnuť dôkazy, ktorých vykonanie pokladá pre preukázanie svojich tvrdení za potrebné. Tomuto procesnému právu strany potom zodpovedá povinnosť súdu nielen o navrhnutých dôkazoch rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ návrhu na ich vykonanie nevyhovie, vo svojom rozhodnutí zdôvodniť, z akých dôvodov navrhnuté dôkazy nevykonal. Keďže súd prvej inštancie v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami nevykonal sporovými stranami navrhnuté dôkazy (a súčasne ich nevykonanie ani nezdôvodnil), zaťažil rozhodnutie a konanie mu predchádzajúce vadou, majúcou za následok nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia z hľadiska zisteného skutkového stavu veci. Súd prvej inštancie totiž v odôvodnení napadnutého rozsudku po opísaní skutočností, ktoré zistil z listinných dôkazov, ktoré však vôbec nevykonal, návrh žalobcu zamietol. Bez vykonania dôkazov a ich vyhodnotenia však nie je možné preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov rozhodnutia, napadnutého odvolaním. Odvolací súd potom dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku svojim obsahom jednak nezodpovedá citovanému ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p., a tiež, že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie bola žalobcovi (ale i žalovanému) odňatá možnosť konať pred súdom a upreté právo na spravodlivý súdny proces. Tieto vady postupu súdu prvej inštancie nie je možné v odvolacom konaní odstrániť, pretože odvolaciemu súdu neprislúcha hodnotiť a vyvodzovať právne závery z tvrdení a dôkazov, ktoré súd prvej inštancie nevykonal. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie, a preto je jeho rozhodnutie, založené na hodnotení nevykonaných dôkazov, nepreskúmateľné a predčasné.

12. Odvolací súd dospel s poukazom na vyššie uvedené k záveru, že súd prvej inštancie týmto nesprávnym procesným postupom, keď žiadne dokazovanie okrem výsluchov sporových strán resp. ich zástupcov nevykonal, a napriek tomu vypracoval rozhodnutie, v ktorom nevykonané dôkazy vyhodnotil, znemožnil žalobcovi uplatnenie jemu patriacich procesných práv, a takýmto zmätočným a nepreskúmateľným odôvodnením napadnutého rozsudku, a teda arbitrárnosťou svojho rozhodnutia, odňal žalobcovi možnosť v podanom opravnom prostriedku skutkovo a právne argumentovať, čím mu odňal možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces.

13. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom vykoná navrhnuté dôkazy, a opätovne o žalobe žalobcu rozhodne, pričom svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby jeho skutkové zistenia mali oporu vo vykonanom dokazovaní, a jeho a právne závery boli presvedčivé, a aby bolo rozhodnutie v odvolacom konaní preskúmateľné.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods.1 C.s.p.).

15. Napadnutým uznesením č.k. 14C 209/2011-291 zo dňa 23.11.2015 súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť do desať dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku vo výške 20,- eur s tým, že poplatok bol vyrubený podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

16. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, a žiadal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastaviť. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb., účinného do 30.09.2012, a na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb., účinného k 01.10.2012 v spojení s ust. § 4 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb., namietal uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vzhľadom na to, že predmetom sporu je jeho nárok proti žalovanému na náhradu škody podľa ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., pričom spor sa začal do 30.09.2012, a vzťahuje sa naň neobmedzené vecné oslobodenie od súdneho poplatku ex lege, ktoré smeruje k vecnému oslobodeniu od platenia akýchkoľvek súdnych poplatkov, uvedených v Sadzobníku zákona o súdnych poplatkoch, účinného do 30.09.2012, teda aj k vyrubnému poplatku. Mal za to, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Co 128/2014-310 zo dňa 29.04.2014, v ktorom si odvolací súd jeho názor osvojil.

17. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prehodnotení svojho pôvodného právneho názoru a v súlade s už ustálenou súdnou praxou a rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

18. Podľa ust. § 470 ods. 1 a 2 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

5. Podľa ust. § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. účinného do 30.06.2016 (ďalej len „zák. č. 71/1992 Zb.“) v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ust. § 17 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa ust. § 18f zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2016) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. júna 2016 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. júna 2016, i keď sa stanú splatnými po 1. júli 2016.

Podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok vo výške 20,- eur.

Podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

19. Odvolací súd dospel po preskúmaní napadnutého uznesenia k záveru, že súd prvej inštancie správne uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, aplikoval aj správny právny predpis a správne ho aj vyložil, a súdny poplatok mu vyrubil aj v správnej výške. Odvolacie námietky žalobcu nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Je totiž nepochybné, že konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. bolo síce do 30.09.2012 od poplatkov oslobodené, od 01.10.2012 je však spoplatnené. V Sadzobníku súdnych poplatkov sa v položke č. 7a nachádza súdny poplatok pre konanie o návrhu (resp. za žalobu) na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, keď táto položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do Sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Súčasne bolo touto novelou do zák. č. 71/1992 Zb. vložené ust. § 18ca, podľa ktorého sa z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Zároveň podľa ust. § 18f zák. č. 71/1992 Zb. v aktuálnom znení od 01.07.2016, sa z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. júna 2016 vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. júna 2016, i keď sa stanú splatnými po 1. júli 2016. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sžf 37/2010 zo dňa 04.05.2011 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti“. Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v ust. § 17 ods. 2 ustanovuje, že poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobcovi poplatková povinnosť za podané odvolanie proti rozsudku vznikla. Zaplatiť poplatok za odvolanie by nebol povinný (i s poukazom na ust. § 6 ods. 2 prvá veta zák. č. 71/1992 Zb.) iba v prípade, ak by odvolanie podal pred 30. septembrom 2012. Odvolanie však podal dňa 27.07.2015, z čoho vyplýva, že odvolacie konanie sa začalo za účinnosti zák. č. 71/1992 Zb. v znení zák. č. 286/2012 Z.z.. Preto postupoval súd prvej inštancie správne, ak mu napadnutým uznesením uložil povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, účinnej v čase vzniku poplatkovej povinnosti, pričom poplatok vyrubil aj v správnej výške 20,- eur.

20. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).